

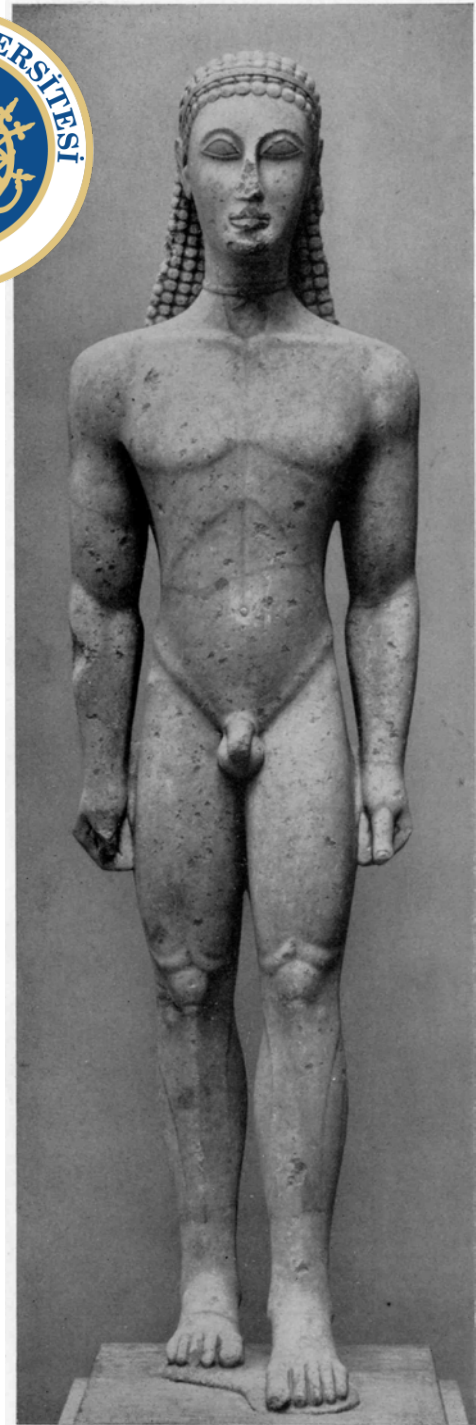

KLA 106
Arkaik Dönem
Heykeltıraşlığı
(Erken Arkaik Dönem)

Erken Arkaik
KUROSLAR

Prof. Dr. Erhan Öztepe

Kuros veya Kouros: Yunanca genç erkek anlamına gelmektedir. Arkaik dönemde genç çıplak erkek heykellerine verilen addır. İki amaca hizmet ettikleri düşünülmektedir. İki mezar işaretleri ya da başka bir deyişle mezar taşı olarak ikincisi ise kutsal yerlere adak heykelleri olarak kullanıldıkları ileri sürülmektedir. Önceleri bu heykellerin Apollon için yapıldığı düşünülmüştür. Ancak, herhangi bir belirteç veya yazıtla desteklenmediği sürece bunların normal ölümlüler için yapıldığı sanılmaktadır. Çünkü bu heykeller tapınakların yanı sıra, agoralar, nekropoller vb. sahalarında da bulunmuştur. Bu durumda bu heykellerin tanrıların yanı sıra yarışlarda ödül alan veya herhangi bir şekilde kahraman ilan edilen ölümlüler için de dikildiğini kabul etmek gerekmektedir. Bu heykellerin her iki kullanımının da yazıtlardan anlaşıldığı üzere toplumun üst tabakası ile bağlantılı oldukları anlaşılmaktadır. Çoğunlukla mermerden yapılmışlardır. Boyalı örnekleri de mevcuttur. Köken olarak bu eserlerin Mısır heykellerinden etki olarak üretilmiş oldukları düşünülmektedir. Kuroslar Arkaik çağda Ege'nin her iki yakasında da görülmektedir. Bu nedenle nerede ilk olarak ortaya çıktığı sorusuna yanıt vermek zordur. Ancak kurosların atlet heykeli de olabilecekleri varsayımından hareketle bu eserlerin ilk yarışların yapıldığı bölge olarak ifade edebileceğimiz Olympia'yı göz önünde bulundurursak belki de Peleponnes yarımadası çıkış coğrafyası olarak düşünülebilir.

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Kuros tipi denince akla gelen, frontal bir şekilde dik duran, genellikle soldaki olmak üzere bacaklardan birisini öne doğru atmış, kollar yanlardan aşağı doğru hazır ol vaziyetinde bırakılmış ve elleri yumruk şeklinde sıkılmış şekilde duran heykeller gelmektedir. Genel hatlarını çizdiğimiz kuros tipinin Ege dünyasındaki ilk temsilcisinin Delphili Kuros olduğu kabul edilmektedir. Figürin, kuros tipolojisine uygun olarak frontal bir şekilde kollar yana bırakılmış olarak ayakta durmaktadır ve vücut ağırlığı her iki bacak tarafından eşit bir şekilde taşınmaktadır.

Bronz Kuros Heykelciği Delphi Müzesi
MÖ 650-630

Görsel kaynağı : C.Vorster, Die Geschichte der antiken Bildhauerkunst I, 2002, Abb. 176 a,b

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Sounion Kurosu

Ka Heykeli Mısır

Mısır'da Firavun I. Psamtik ya da Yunanlıların ifadesi ile Psammetikhos (MÖ 664-610) düşmanlarına karşı giriştiği savaşta Doğu Yunanlı ve Kariyalı askerleri ülkesine çağırmıştır. Bu fırsat ile zamanla Yunanlılar Mısır ile ticarete başlamış ve buraya yerleşen Yunanlılar Mısır'daki heykeltıraşlık eserlerini görebilme olanağına kavuşmuşlardır.

30
29
28
27
26
25
24
23
22
21
20
19
18
17
16
15
14
13
12
11
10
9
8
7
6
5
4
3
2
1
0

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Mısırlı heykeltıraşlar eserlerinde vücut oranlamalarını ayarlamak ve vücut bölümlerinin konumlarını belirlemek için göz hizasından topuklara kadar olan vücut bölümünü 21 kareye veya üniteye bölmekteydiler. Başlangıçta bu kareleme sistemi Yunan heykeltıraşlar tarafından da kabul görmüştür. Ancak tüm kurosalar için bu sistemin uygulanmış olduğunu söylemek çok olanaklı değildir. Diğerleri genelde 5 ile 7 ayak arasındaki ölçüler kullanılmıştır.

5 ayak = 1.60 m.

6 ayak = 1.80 m.

7 ayak = 2.00 veya 2.20 m.

Arkaik Heykellerin Boyanması

Kazıma Metodu ve Enkaustik Teknikle Boyanın Kullanılması

Enkaustik: Mermer heykellerin renklendirilmesinde kullanılan bu yöntemde boya ısı ile buluşturulup mermer yüzeye uygulanmaktaydı.

Sunion Grubu

Kabaca MÖ 7. yüzyılın sonu ile altıncı yüzyılın ilk çeyreği arasında yer alan sürece ait olan eserlerin tümü “Sunion Grubu” olarak adlandırılır. Bu dönemin eserleri ile vazolar üzerindeki figürler arasındaki benzerlikler dikkat çekicidir. Dipylon Başı, New York Kurosu, Delphi İkizleri, Deryms-Kittylos, Sunion Kurosu, Delos Kollasal Heykeli gib eserler bu grubun eseleri arasındadır. Bu dönemin anlayışı daha çok geometrik formlara dayanmaktadır. Gövdelerin kubik ve oranların normalin dışında olması detaylardaki gerçeklikten uzak olunması gib özellikler dikkati çeker. Vücutta başın formundan kulakların ve yüz detaylarının verilmesine , gövde bölümündeki detaylardaki stilize anlayışı kadar pek çok ayrıntı bu grup eserlerinde anatomik gerçekliklerden uzaktır.

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Dipylon Başı

Atina'da 1911 yılında Dipylon Kapısı yakınlarında bulunmuştur yük. 44 cm.

MÖ 620 – 610

Arkaik dönem başlatılır

Bilinen ilk mermer kurostur.

Sunion Grubu'nun özelliklerini yansıtır. Göz ve kulak gibi uzuvların büyük işlenmesi oran hataları olarak dikkat çekmektedir.

Görsel kaynağı:

<https://museum.classics.cam.ac.uk/collections/casts/dipylon-head>

New York Kurosu
New York Metropolitan Müzesi
MÖ 610-600 / 590-580
Ölçüleri : 194.6 × 51.6 × 63.2 cm
Naxos Mermerinden
New York Kurosu Karın adaleleri ile
gövdenin içi verilmeye başlanır.

Görsel kaynağı :

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/253370>

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Görsel kaynağı :

<https://www.metmuseum.org/art/collection/search/253370>

Sounion A Kurosu
1906 yılında Atina yakınlarında yer alan Sunion Burnundaki Poseidon Kutsal Alanında bulunmuştur. Kuros sonradan restore edilmiştir. Eser Poseidon'a ait kült alanında kaidesi ile birlikte ortaya çıkmıştır. Yük. 3.05 m. MÖ 600

omuz daha yuvarlak ,diz kapağı daha doğal ve göğüs daha doğal verilmiştir.

Görsel kaynağı: <https://alchetron.com/Sounion-Kouros>;
<https://www.classics.cam.ac.uk/museum/collections/museum-highlights/sounion-kouros>

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Naxos Kollasal Kurosu
Mermer
Yük.220 cm
MÖ 615-590 yılları
Delos

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Kleobis – Biton Kurosları
Delphi Apollon Kült Alanı
Paros Mermeri
Yükselik : 1.97 m.
M.Ö. 600 – 590

Diz kapağı doğal
karın çizgileri gövde içinde erişmiştir

Görsel kaynağı: <https://www.wikiwand.com/en/Kouros>

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Yanaklar daha şişkin
Göz çevresi daha doğal
Göz kapakları daha etlidir.

Herodot'un rivayet ettiğine göre,
Argoslular bu grubu Delphi'deki
Apollon Tapınağına adanmak
üzere yaptırmışlardır.
Kaidede korunan "... medes"
sözcük parçasına göre, bu grubu
dönemin heykeltıraşı Polymedes
yapmış olmalıdır.

Görsel kaynağı :

<https://i.pining.com/originals/c2/7a/14/c27a145e34609faaad9c3ff61806dc12.jpg>

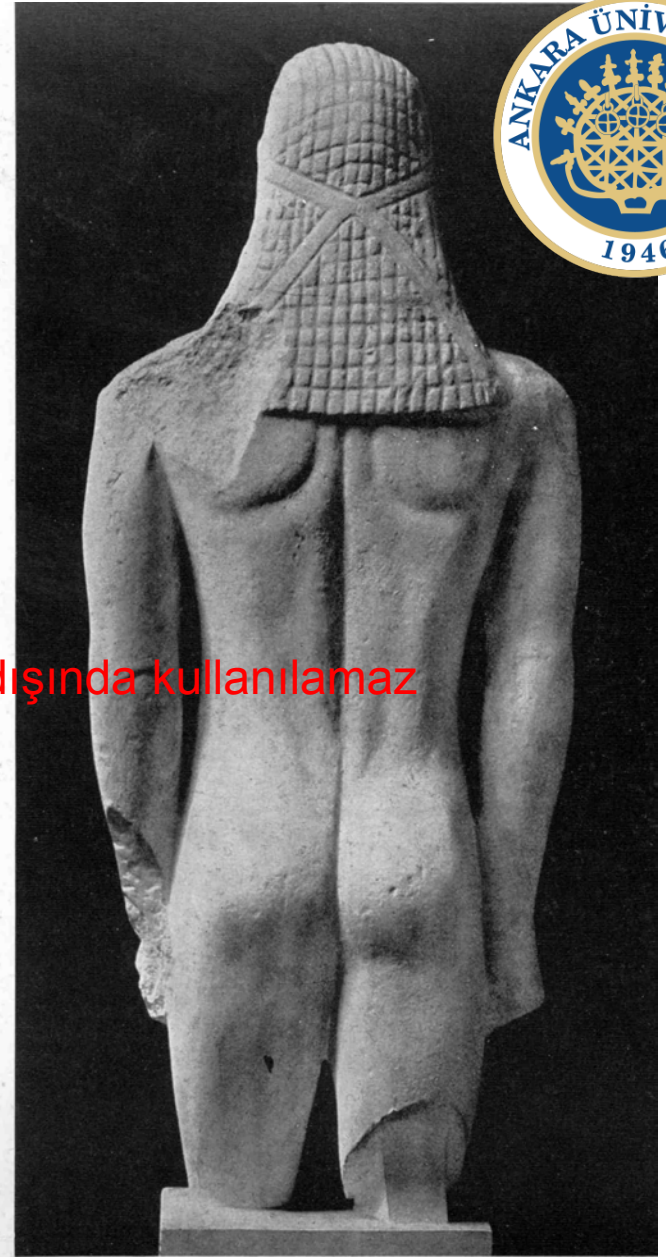
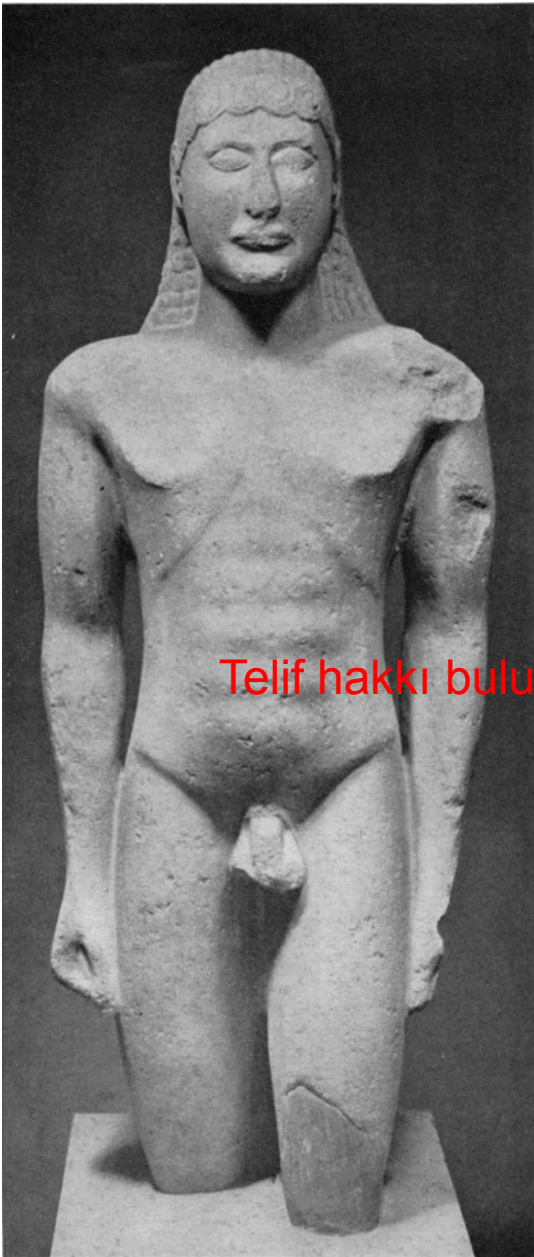

Görsel kaynağı: <https://joyofmuseums.com/museums/europe/greece-museums/delphi-museums/delphi-archaeological-museum/kleobis-and-biton-the-twins-of-argos/>

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Dermys – Kittylos Mezar Steli
Kokali Nekropolü/Tanagra
Amphalkes tarafından diktirilmiştir.
Yükseklik: 2 m.
Atina Ulusal Müzesi
MÖ 6. yy 2. çeyreği

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Orkhomenos Kurosu. Mermer. Boeotia'da Orkhomenos'da bulunmuştur. Lokal bir ustanın eser. MÖ 580-570 Görsel kaynak: D.Kreikenbom, Die Geschichte der antiken Bildhauerkunst I, 2002, Abb.

Telif hakkı bulunan görsel eğitim amacı dışında kullanılamaz

Londra Kurosu
Olasılıkla Yunanistan Boeotia bölgesinden
Mermer Yük.77 cm

Bacaklar vücudu taşımak için kalın değil.
Organların orantılı olması vücudu hafifletmiş.

Görsel kaynağı:

https://www.britishmuseum.org/collection/object/G_1878-0120-1